

50.

МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

БИЛТЕН БРОЈ 4

12-19 ЈУНИ 2015

Музиката треба да биде дух што чекори

Композиторот Марјан Неќак е еден од поплодните творци, учесници со години на МТФ „Војдан Черндорински“ добитник на бројни награди, за кои вели најголемата награда е искрениот апалуз што го добива по секоја претстава.

Неќак потенцира дека музиката во претставите во тетарот фактички е уште еден актер.

- Музиката се доживува, се чувствува. Музиката не е само атмосфера. Таа не треба да биде наметлива, туку да биде добро наметната, да се постави како дух кој чекори на сцената заедно со актерите. Никогаш да не пречи, да биде во согласност со концептот на претставата. Кога има искрен апалуз, тогаш сме направиле добра работа.

Мислам дека фестивалот заслужува повеќе внимание, но и новини. Да го змееме примерот од блиските земји на Балканот, Европа, каде на фестивалите луѓето ги спојуваат своите енергии. Најважна е креативната дружба меѓу нас. Треба да се направи концепт и ново гледиште, Фестивалот да се надоградува.

Марјан Неќак, композитор

(годинашен добитник на наградата за најдобра музика за претставата „Крвави свадби“ во изведба на тетарот од Струмица)

ГЛЕДАВМЕ . . .

НУЦК "АНТОН ПАНОВ"

Народен театар Струмица

"Крвави свадби" - Ф.Г. Лорка

Режија Љупчо Ѓоргиевски

Играат: Тинче Ристеска, Јамина Вучкова, Васил Михаил, Коста Ангов, Ванчо Мелев, Ангелина Тренчева Ангелова...

ПРЕТСТАВАТА . . .

Поезијата на Лорка е спакувана во оригинална драматургија која длабоки ги допира чувствата. Полна е со солзи, тага и жал, во времето на радост и свадба. И близината на публиката на сцената, која дише со актерите, уште по драматично ги разнежува душите низ префинетите стихови на Лорка за соживувањето со обичаите, страста и традиционализмот. Актерите прецизно ја доловија режисерката идеја, трагичната свадба од Шпанија, која не е далечна и за овие балкански простори. Се пренесе менталитетот на мажите и од нашето тло, кои се борат и се жртвуваат за една девојка. Низ линија на неизвесност, младата жена заљубена во едниот, женетиот, не успева да ги спаси двајцата ривали и да не се пролее крв. Автентичната музика и песната во живо на оперската пејачка, заедно со актерите, дадоа пријатен театарски шмек на шпанската клима.

Љупчо Ѓоргиевски, режисер: Најпозната љубовна приказна со трагичен епилог. Претставата беше дадена во сигурни раце и актерите дадоа сè од себе. Се игра со мерак и желба, со силна енергија. На сцената преовладуваше силна емоција, иако крајот беше фателен.

Васил Михаил, актер: Класика која дава можност за слободен израз на актерот, иако станува збор за стихови. Претставата е модерна, исчистена од барокни елементи. Создаден е современ пристап на темелите на традиционализмот. Приказната секогаш е актуелна и добива универзална сила.

Коста Ангов, актер: На осмиот настап пред фестивалската публика чувството секогаш е различно, зашто расте одговорноста со годината, зашто расте традицијата позрели се и актерите. Овде се знае што е добро, што не е. Публиката ја вшмука играта и реагира. Затоа се дава максимумот. Потврда е и аплаузот на отворне сцена, а и оваците на крајот. Тоа е најголемата сатисфакција и обострано задоволство.

Јамина Вучкова, актер: Коректно го играм главниот лик. Секогаш се трудам да извадам сè што можам. Ако гледачите се задоволни, не оставаат да не наградат. Фестивалската атмосфера е сериозан пристап и предивик, па и малку повеќе пристисок за нијансирање на улогата. Позитивно искуство.

ПУБЛИКАТА . . .

- Љубовна приказна изведена вешто. Буди емоции и размисли во ова време кога љубовта е повеќе пазар, а не страст. Умешно аранжирана претстава со шпански музички ноти и песни во живо на целиот ансамбл и оперската поддршка.

- Уживање во стихови, музика и игра, ама и атрактивна сценографија.

ГЛЕДАВМЕ . . .

НУЦК "Григор Прличев"

Народен театар - Охрид

"Детектор за лаги" од Василиј Сигарев

Режија: Ненад Витанов

Играат: Јасмина Билаловиќ, Никола Тодороски,

Стрезо Стаматовски

ПРЕТСТАВАТА . . .

"Детекторот за лаги" е динамично, интересно театарско дејство во кое мајсторски одиграните ролји на тројцата актери пулсираат со една позитивна енергија при откривањето на тајните на сопружниците кои 20 години живеат во брак, а сепак толку малку вистински се познаваат. Исконската потреба на човекот да навлезе во дамарите на душата, но и во најскриените мисли и постапки на оној другиот, при што како единствен сигурен "инструмент" за веродостојноста на кажаното се користи хипнозата. Во "Детекторот за лаги" со употребата на охридскиот дијалект е сведена на една урнебесна комедија која не остава рамнодушен никого. Крајната порака на ова драмско дејство е дека основната поента на животот во ова време на извитоперени вредности, на тајни, на лаги и на пороци, треба сепак да биде љубовта, е своевидна потврда дека сакањето и почитта секогаш треба да бидат ставени на пиједесталот на неговото величество - човекот.

Никола Тодороски, актер: Задоволен сум од она што вечерва го прикажуваме пред прилепската публика. Можам да кажам дека претставата на матичната сцена во Охрид се игра цела сезона, при што сме имале околу четириесетина изведби и таа ни е веќе "легната" што се вели. Но, секогаш е чест да се игра пред оваа публика, бидејќи знае вистински да го вреднува и цени она што ние го работиме како "театарци". Се надевам дека ги задоволиме нејзините очекувања, што се забележа и по аплаузите кои ги добивавме.

Јасмина Билаловиќ, актер: Да се игра претстава на МТФ е огромно задоволство, но, и силен предизвик, бидејќи, станува збор за еден реномиран Фестивал, со префинета публика, на кој се прикажува најдоброто што е извадено од македонските "театарски" работилници. Многу сум задоволна од она што го постигнавме вечерва, затоа што, за разлика од охридската публика, која исто така многу е ригорозна, сепак овде се гледа дека оваа публика веќе има свој репер за квалитет, па, е малку потешко за да и се допадне она што го гледа. Не сме оптоварени со тоа дали ќе добиеме награда, но, ако ни биде доделена, ќе бидеме уште позадоволни и посполнети.

ПУБЛИКАТА . . .

Маријана Стеваноска: Навистина уживав во вечерашнава претстава. Толку многу смеа и позитивна енергија на едно место. Иако имаше само тројца актери на сцената, тие беа толку уиграни, што на моменти заборавав дека сум во тетатар, мислев дека се сцени од секојдневниот живот, без никаква глума...

Славица Митреска: Воодушевена сум...едноставно немам зборови..честитики за целата актерска екипа, ми ја разубавија вечерва...Мислам дека ваквиот театар е потребен... да бидам искрена...тешко го разбираам оној новиот, современиот...а ова, вечерва...е токму она во што јас се пронаоѓам себе си како вљубеничка во театарската уметност....

50. МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

ГЛЕДАВМЕ . . .

НУ Народен театар Битола

„Иванов“ од А.П.Чехов

Режија: Александар Баргман

Играат: Огнен Дранговски, Елена Моше, Митко С.Апостоловски, Борис Чоревски, Јулијана Стефановска, Викторија Степановска Јанкуловска, Иван Јерчиќ, Кристина Христова Николова, Марјан Ѓоргиевски, Александар Стефановски, Филип Мирчевски, Мартин Мирчевски

ПРЕТСТАВАТА . . .

Претставата „Иванов“, како што бидува во делата на Чехов, веднаш не втурна во виорот наречен ликови, карактери, нивните внатрешни превирања кои оставаат последици на сè што е во опкружувањето. Среднишниот, ликот на Иванов е типичен, оној кој се загубил себе си, па не знае како да го врати тоа што било некогаш. Така е и со другите ликови кои се вртат во кругот на себепотрагата, свесна или не.

Огнен Дранговски, актер: Со режисерот соработката одеше многу лесно. Многу пати двајцата се надополнувавме во целата креација на ликот на Иванов. Тој во Чехов ги отвори луѓето, ликовите кои сакаат, мразат, кои се страсни, изневеруваат, се повредуваат самите себеси, најчесто. Ликовите го чувствуваат притисокот дека животот изминува, дека ние сме смртни. Иванов е мртов човек, кој, не знаејќи што да направи, на крајот идеалистички умира. Човечкиот дуализам кај него емногу силен и на моменти е експлицитен. Задоволство ми беше што игравме пред прилепската публика која одлично реагира.

Борис Чоревски, актер: Битолскиот е репертоарен театар, поготово прави претстави од класиците. Мислам дека е чест за секој актер да работи на Чехов, зашто тој бара живост, вистинитост и сè што се случува во животот, ние треба да го пренесеме на сцената. Ова е прва соработка со Бергман како режисер, но со него како актер сме соработувале во Санктпетербург. Затоа претставата, како што јас гледам, е толку актерски силна. И секогаш кога ќе дојдам на Фестивалот, имам радосен момент.

Иван Јерчиќ, актер: Во Прилеп секогаш е императив да се игра, пред театарската, фестивалската публика. Тука се нашите колеги, убаво е да се видиме секоја година. Да се работи Чехов под „палката“ на руски режисер беше огромен предизвик. Многу разговаравме како тие гледаат и го толкуваат Чехов. Баргман е одличен и актер и режисер и имаше поинакво читање на „Иванов“. Прекрасно искуство да се работи на автентично толкување на Чехов.

Елена Моше, актер: Одлична беше соработката со режисерот. И реакцијата на фестивалската публика. Имав впечаток како да дишеше заедно со претставата. Иако мојата улога е мала, сепак уживав во подготовката и во изведбата.

Викторија Степановска Јанкуловска, актер: Јас сум замена во претставата. Одлично се чувствувам со екипата. Многу сум им благодарна, дадоа се од себе да ме вклопат во претставата. Многу сум среќна поради тоа што сум се вклопила и што сум придонесла за оваа прекрасна претстава. Ообено сум задоволна како помина вечерва пред фестивалската публика.

50. МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

ГЛЕДАВМЕ . . .

НУЦК "Трајко Прокопиев" Театар Куманово

"Мајка храброст" од Бертолт Брехт

Режија: Свездана Ангеловска

Играат: Кети Дончевска Илиќ, Владо Дојчиновски,

Горан Илиќ, Јасмина Василева, Сања Русеска, Марко

Трајковиќ, Роберт Ристов, Марко Богдановски

ПРЕТСТАВАТА . . .

Брехтовото драмско дејствие “Мајка храброст” се одвива во текот на “Триесетгодишната војна”. Кантињерката Ана Фирлинг, со прекар Мајка храброст, ја влече својата судбина, следејќи ги своите двајца синови и немата ќерка по патиштата низ Европа. Приказната започнува, кога Шведска собира војска за војна против Полска. Од боиште до боиште, од Полска до Баварска, таа секогаш е подготвена да направи добра зделка, се обидува да биде и добра мајка, но, и добар трговец. Таа купува и продава било што, од муниција до пилиња, и е подготвена за грст грошеви да ризикува сè. Неверојатно интересна тажна приказна за една жртва на околностите и на која војната ѝ ги зема сите три деца, едно по едно. Таа останува без ништо, но, не се откажува од својата лична борба, како и сите други кои и во најголемата несреќа секогаш го бираат животот.

Кети Дончевска Илиќ, актер: Секогаш е задоволство да се биде дел од овој Фестивал. Поради тоа и нашиот обид да бидеме што е можно подобри, е сеприсутен. Задоволна сум од нашата игра вечерва, а мислам дека и публиката го почувствува она што сакавме да и го пренесеме, и тоа соодветно го вреднуваше.

ПУБЛИКАТА . . .

- Иако Брехт во принцип не го сакам многу, сепак, вечерва, видов едно поинакво негово дело. Можеби тоа се должи на режисерската умешност, или на актерската виртуозност, но, претставата ми се допадна, има многу силна порака...

- Необична претстава, која би ја сврстил во потешките за разбирање. Јас сум поклоник на претставите кои се креирани во "полајт" варијанта....но, не е лошо човек да види и вакво нешто...сè е искуство...

ПРОМОЦИИ . . .

Монографија

ПРОЕКТ ЧЕРНОДРИНСКИ

Јубилејното издание на МТФ „Војдан Чернодрински“ се заокружи со промоција на монографијата „Проект Чернодрински...“ за 50 години МТФ, од авторот д-р Јелена Лузина. Капиталното дело за македонската театрологија го промовираше д-р Ана Стојаноска.

- Среќна сум што конечно во раце ве држам монографија за еден фестивал, која може да се нарече книга за пример, за почит и за вечност. 238-те страници ја кријат во себе историјата на фестивалот. Театарската меморија поврзана со фестивалот, со Прилеп, со сите луѓе, претстави, настани кои остануваат запишани засекогаш во книгата, меѓу двете корици. Направена е со многу љубов, посветеност и професионалност. Авторката Лузина во оваа монографија ги вложила целото свое знаење и професионалност, посветеност и сериозност. Заедно со графичкиот дизајнер Горјан Донеv имаат креирано монографија каква што досега не е забележана во македонската театрологија. Монографијата интригира со визуелниот миг, со дизајнот, со симболиката на бои, со фотографиите. Проект Чернодрински е монографија на фестивалот, со доминантниот лајт мотив таткото на македонската драма Војдан Чернодрински. Ова е фактографска книга поделена во три дела Проект Чернодрински - културен капитал на Македонија, Траги во времето и Хронологија, вели д-р Ана Стојаноска.

Авторката д-р Јелена Лузина изјави дека ѝ било предизвик да ја изработи монографијата.

- Беше исклучително тешко оти немаше никаква архива. Таа е рекапитулар за сè што се случуваше изминатите 50 години. Истражувањата траеја седум месеци. Монографијата е скен на сè што значи фестивалот, што го остава како културен капитал во Македонија и во колективната меморија и наследство на земјата. Кога ќе се собират фактите, се покажува дека во 417 фестивалски денови, од

почетокот досега, се случиле многу нешта. Монографијата е рационално направена, фактографска. Настојував да покажам што е тоа конкретно за фестивалот. Овде нема сеќавања, има факти, а тие зборуваат најдобро. Се трудев да ја направам најдобро, изјави авторката Јелена Лузина.

На промоцијата зборуваа и графичкиот дизајнер Горјан Донеv и актерите Благоја Чоревски и Ѓорѓи Јолевски, кои се потсетија на деновите минати на овој фестивал и на дружбите.

О Д Л У К А

ОЦЕНУВАЧКАТА КОМИСИЈА НА 50-ОТ МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" ПРИЛЕП, ВО СОСТАВ ЃОРЃИ ЈОЛЕВСКИ-ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИТЕ ТОНИ МИХАЈЛОВСКИ И ИЛБЕР МУРТЕЗИ ГИ ДОДЕЛУВА СЛЕДНИТЕ НАГРАДИ:

1. НАГРАДА ЗА РЕКЛАМЕН МАТЕРИЈАЛ СЕ ДОДЕЛУВА НА **БРУНО ЈОВАНОВСКИ** ЗА РЕКЛАМНИОТ МАТЕРИЈАЛ ОД ПРЕТСТАВАТА "БЕЗЉУБНИ" ВО ИЗВЕДБА НА ДРАМСКИ ТЕАТАР СКОПЈЕ
2. НАГРАДАТА ЗА КОРЕОГРАФИЈА И СЦЕНСКИ ДВИЖЕЊА СЕ ДОДЕЛУВА НА **ЕЛЕНА ПРОКОПЕВА** ЗА КОРЕОГРАФИЈА И СЦЕНСКИ ДВИЖЕЊА ВО ПРЕТСТАВАТА "МНОГУ ВРЕВА ЗА НИШТО" ВО ИЗВЕДБА НА ТЕАТАР КОМЕДИЈА СКОПЈЕ
3. НАГРАДА ЗА МУЗИКА СЕ ДОДЕЛУВА НА **МАРЈАН НЕЌАК** ЗА МУЗИКАТА ВО ПРЕТСТАВАТА "КРВАВИ СВАДБИ" ВО ИЗВЕДБА НА ТЕАТАРОТ ОД СТРУМИЦА
4. НАГРАДА ЗА КОСТИМОГРАФИЈА СЕ ДОДЕЛУВА НА **БЛАГОЈ МИЦЕВСКИ** ЗА КОСТИМИТЕ ВО ПРЕТСТАВАТА "ИВАНОВ" НА НАРОДЕН ТЕАТАР БИТОЛА
5. НАГРАДА ЗА СЦЕНОГРАФИЈА СЕ ДОДЕЛУВА НА **ВАЛЕНТИН СВЕТОЗАРЕВ** ЗА СЦЕНОГРАФИЈАТА ВО ПРЕТСТАВАТА "ИВАНОВ" ВО ИЗВЕДБА НА НАРОДНИОТ ТЕАТАР ОД БИТОЛА
6. НАГРАДА ЗА МЛАДА АКТЕРКА СЕ ДОДЕЛУВА НА **СЛАЃАНА ВУЈОШЕВИЌ** ЗА УЛОГАТА НА ЕЛЕНА ВО ПРЕТСТАВАТА "СОН НА ЛЕТНАТА НОЌ" ВО ИЗВЕДБА НА ТУРСКИ ТЕАТАР СКОПЈЕ
7. НАГРАДА ЗА МЛАД АКТЕР "ТРАЈКО ЧОРЕВСКИ" СЕ ДОДЕЛУВА НА **АЛЕКСАНДАР ЃОРЃИОСКИ** ЗА УЛОГАТА НА ОРЕСТ ВО ПРЕТСТАВАТА "ЕЛЕКТРА" ВО ИЗВЕДБА НА МНТ ОД СКОПЈЕ
8. НАГРАДА ЗА ЖЕНСКА ЕПИЗОДНА УЛОГА СЕ ДОДЕЛУВА НА **СВЕЗДАНА АНГЕЛОВСКА** ЗА УЛОГАТА КЛИТЕМНЕСТРА ВО ПРЕТСТАВАТА "ЕЛЕКТРА" ВО ИЗВЕДБА НА МНТ ОД СКОПЈЕ
9. НАГРАДА ЗА МАШКА ЕПИЗОДНА УЛОГА "ДИМЧЕ ТРАЈКОВСКИ" СЕ ДОДЕЛУВА НА **МИТКО АПОСТОЛОВСКИ** ЗА УЛОГАТА НА ШАБЕЉСКИ ВО ПРЕТСТАВАТА "ИВАНОВ" ВО ИЗВЕДБА НА НАРОДЕН ТЕАТАР БИТОЛА

10. НАГРАДА ЗА СОВРЕМЕНА СЦЕНСКА ДРАМАТИЗАЦИЈА СЕ ДОДЕЛУВА НА **ДЕЈАН ДАМЈАНОВСКИ** ЗА ДРАМАТИЗАЦИЈАТА НА РАСКАЗИТЕ ОД ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ ВО ПРЕТСТАВАТА "ПРИКАЗНИ ОД ШЕСТИОТ КАТ" ВО ИЗВЕДБА НА НАРОДЕН ТЕАТАР Ј.Х.КЏИНОТ ОД ВЕЛЕС

11. НАГРАДА ЗА ТЕКСТ СЕ ДОДЕЛУВА НА **БЛАГИЦА СЕКУЛОВСКА** ЗА ТЕКСТОТ "БЕЗЉУБНИ" ВО ИСТОИМЕНАТА ПРЕТСТАВА, А ВО ИЗВЕДБА НА ДРАМСКИ ТЕАТАР СКОПЈЕ

12. НАГРАДА ЗА РЕЖИЈА СЕ ДОДЕЛУВА НА **АНДРИЈ ЖОЛДАК** ЗА ПРЕТСТАВАТА "ЕЛЕКТРА" ВО ИЗВЕДБА НА МНТ СКОПЈЕ

13. НАГРАДА ЗА ГЛАВНА ЖЕНСКА УЛОГА СЕ ДОДЕЛУВА НА **ДАРЈА РИЗОВА** ЗА УЛОГАТА НА "ЕЛЕКТРА" ВО ИСТОИМЕНАТА ПРЕТСТАВА А ВО ИЗВЕДБА НА МНТ СКОПЈЕ

14. НАГРАДА ЗА ГЛАВНА МАШКА УЛОГА СЕ ДОДЕЛУВА НА **АДЕМ КАРАГА** ЗА УЛОГАТА ВО ПРЕТСТАВАТА "ПРЕДАВАЊЕ" ВО ИЗВЕДБА НА АЛБАНСКИОТ ТЕАТАР ОД СКОПЈЕ

15. СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА ЗА КОЛЕКТИВНА ИГРА И ОСОВРЕМЕНУВАЊЕ НА КЛАСИКАТА СЕ ДОДЕЛУВА НА **АНСАМБЛОТ** НА ПРЕТСТАВАТА "СОН НА ЛЕТНАТА НОЌ" ВО РЕЖИЈА НА НЕЛА ВИТОШЕВИЌ А ВО ИЗВЕДБА НА ТЕАТАРОТ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" ОД ПРИЛЕП

16. НАГРАДАТА ЗА УМЕТНИЧКО ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРЕТСТАВА ВО ЦЕЛИНА И СЕ ДОДЕЛУВА НА ПРЕТСТАВАТА "ЕЛЕКТРА" ВО РЕЖИЈА НА АНДРИЈ ЖОЛДАК ВО ИЗВЕДБА НА МНТ СКОПЈЕ

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
ОЦЕНУВАЧКА КОМИСИЈА
1. ЃОРЃИ ЈОЛЕВСКИ

ЧЛЕНОВИ
2. ТОНИ МИХАЈЛОВСКИ
3. ИЛБЕР МУРТЕЗИ

ПРИЛЕП, 19 ЈУНИ 2015 година

50. МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

Во светот може да се тргне само од дома

Во досегашните 49 фестивалски изданија, дури во седум сте ја понесле статуетката за најдобро остварување. Вие сте нераскинлив дел од Фестивалот, од Прилеп и прилепскиот театар. Која е првата асоцијација која ве поврзува со Прилеп, со Фестивалот?

- Првата асоцијација е Марко Цепенков, втората е Војдан Чернодрински. Јас имав посебен однос кон нивното дело. Во 10-те книги на Цепенков се содржи севкупниот живот на Македонија, од Адам до денеска. Тука се прекрасните приказни кои едно велат, друго мислат, тука се есенцијалните поговорки, брзоговорки, клетвите и благословите. Од сите тие, своевременно, отворајќи го овој Дом на културата, направив претстава со заеднички наслов „Пафтен појас“, наслов преземен од Цепенков. Кај Цепенков открив мајчински однос спрема својата традиција, својот народ, обичаите, ритуалите.

По една претстава, според Цепенков, „Векутума века“, која ги собра сите награди на Фестивалот, добив една специјална награда од едно прилепско семејство. Ми пријде еден човек и ми даде книга, потпишана со зборовите: „На најдобриот режисер на најдобрата претстава“. Ми рече дека семејството има свое жири кое ги следи сите претстави и доделува награди. Не знам што е со тоа семејство и дали има некој потомок. Тоа е фантастичен пример колку прилепската публика го сака овој Фестивал, колку сака да биде во центарот на случувањата во театарската уметност во Македонија.

Прилеп го има во вашите драми!

- Со Прилеп сум поврзан. Кога работев со прилепскиот театар, а работев десетина пати, јас живеев со градот. Ја гледав разурнатата цамија, ги слушав дискусиите за животот и настојував сето тоа, на некој невидлив начин, да влезе во самата претстава. На пример, претставата „Силјан штркот“, од „Екран“ беше избрана за претстава на годината и ги шеташе сите градови. Со Џумерко во главната улога, со ансамблот на театарот, ги прошетаваме сите градови за да им кажеме дека од Мало Коњари е приказната, тој менталитет.

Посебно внимание му давајте на домашниот автор?

- Многу ме интересираше домашниот автор и најдоброто од светската литература (Ками, Достоевски). Не сакав никаква средина. Кај Достоевски ќе го најдете, всушност, домашниот автор.

„Злосторство и казна“ има победено на Фестивалот со ансамблот на Турскиот театар. Неисполнета желба ќе ми остане тоа што во Прилеп не успеав да ја направам „Македонска крвава свадба“, онака како што јас ја читам. Претставата требаше да зборува за змијата во лебот, за фантастична драмска прејудикација на еден автор (Чернодрински) кој, можеби, во тоа време не знаел сè за литературата, но по некоја интуиција, прво, ќе го напише вистинското за жетва на житото во кое ќе се појави змија, а потоа Осман бег ја грабнува Цвета.

Не само македонските драми, преокупација ви била, воопшто, македонската литература проза и поезија, да ја ставите на сцената?

- Секогаш кога ми недостасувал оригинален драмски текст, сум сирнувал во поезијата на Рацин, Неделковски, Конески и на сите наши автори за да пронајдам нешто за театарот. Исто така, да пронајдам нешто во прозата на Живко Чинго, на Митко Маџунков, на Петре М Андреевски. Да се следи сè што се создава во книжевното дело во Македонија за да се претвори во театар. Мислам дека во светот може да тргнеме само од сопствениот двор.

Велите, во моментов никаде ја нема театарската критика!

- Мене не ми е јасно зошто, не само во театарот, но недостасува рецепцијата на книжевноста. Да се биде критичар е сложена работа, значи да се биде реален, прецизен, аналитичен спрема она што го прави театарот, за да може да му се служи. Критичарот мора да биде, барем, на нивоото на оние кои го создаваат театарот, па и над тоа, за да може сè да согледа. Критиката е многу важен сегмент во нашиот театарски живот. Јас сум среќен што за моите претстави пишуваа Ели Финци, многу строг, па Мухарем Первиќ, Матеја Матевски, Александар Ежов, Благој Иванов. Зошто го нема интересот на новото време за критичкиот аспект на нештата, не знам. Можеби причината е во оние претерани партиски определби на нештата. Порано не боледувавме да му се соопшти вистината, критичкиот однос на оној со кој се дружиш. Бевме свет за себе. Еден е светот на животот, друг е светот на уметноста. И, пак, би го цитирал Бертолд Брехт: „Сите уметности ѝ служат на најголемата уметност - уметноста на живеењето!“

50 години МТФ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ"

Васил Костов, сценограф и автор на првата статуетка на Талија за Театарските игри

Пламен над стариот театар

Пензионираниот сценограф на прилепскиот театар Васил Костов го мина работниот век зад сцената. Пред половина век бил задолжен за подготовката на пропагандата за Игрите, како што тогаш го викаа Македонскиот театарски фестивал. Во своите 76 години и четири децении стаж, зад себе оставил стотици сценографии за исто толку претстави. Двапати е наградуван за креациите за сценографиите, едната е за претставата "Од главата си патиме" во режија на Ацо Алексов, за која театарот првпат ја доби највисоката награда за најквалитетна претстава во целост во 1970 година.

За Костов, импресивното јубилејно отворање на МТФ на плоштадот со спектакуларна музичко сценска програма со огномет, е неспоредливо со тоа што се правело при раѓањето на фестивалот. Денешната техника можела да се сонува, но, еве, стана јаве.

- Пред пред 50 години се обидувавме да направиме некава актракција со палење оган во сад со песок и нафата над вратите во стариот театар. Тоа требаше да биде вечен пламен. Немавме пиротехничар. Импровизиравме. Тоа беа ентузијастички и наивни зафати за создавање на некаква привлечност и создавање на некаква празнична театарска атмосфера - памети Костов.

Бил одговорен за пропагандата за рекламата, за информирањето на граѓаните. - Сега на големи свона се афирмира МТФ преку медиумите, со флаери, публикации и какви уште не пропагандни материјали, алати и механизими и техники. А пред пет децении, Игрите се пропагираа на платенени и лесонитни табли со текстови и содржини на програмата што ги пишував. Се поставуваа на неколку места во градот за да се најави театарската фешта. Подготовката со техничарите во театарот траеше подолго време. Пишував по цели денови и ноќи. Помагаа и колеги уметници да се стигни навреме. Се пишуваа на големи платна, транспаренти кои се обесуваа од едната до другата страна на столбовите за светилки на корзото, овде на Булеварот, и на други фреквентни улици. Пишувавме на асфалтот, "Театарски игри", на влезот во Прилеп, кај Плетварско џаде, заедно со Кире Ристески и со автобувчето што го имавме. Напишавме неколку, на стотина метри оддалеченост, но не спречи полицијата. Сме го загрозувале сообраќајот, сме можеле да предизвикаме сообраќајка со текстовите, кои им го одвлекувале вниманието на возачите - се сеќава Костов.

Како уметник и сценограф, му било порачано да подготви идејно решени за наградата за најдобра претстава.

- Така ја создадов Талија како муза на веселите игри, со маските во едната рака. Статуетката да биде обликувана во мермер, како награда за најуспешните театри. Го направив решението како релјеф, го обликував оригиналот во гипс и потоа мајсторот го работеше со чекан и со длето во Мермерскиот комбинат. Димензиите беа околу 30-40 сантиметри висока, на основа од 20-30 сантиметри. Една таква, што ја доби прилепскиот театар, треба да ја има некаде во витрините на театарот. Пишувало дека авторот е непознат. Сега е пригодата да објаснам дека јас бев авторот. Дури имаше и текст за мајсторот, а не за авторот. Потоа, уметникот Драган Попоски Дада направи решение за статуетка со Војдан Чернодрински и Талија се смени - се сеќава Костов.

50 години МТФ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ"

РЕКОА . . .

Златко Славенски, режисер

„Борба“ на режсерски концепти

Откако го следам фестивалот „Војдан Чернодрински“, од режисерски аспект и од концептите што се нудат во претставите, воопшто, се забележува ослободување од еден натурализам, иако е секогаш присутен, „демне“ од заднината кога се во прашање театарот и филмот, па и литературата. Во тоа ослободување од поедноставениот, дури и до кич доведен натурализам, наоѓајќи некои свои форми на комуницирање, естетизирани, не помалку разбирливи, дури и поразбирливи, мислам дека таа „борба“ која се случуваше во македонскиот театар е одразена на Фестивалот низ годините. Многу е добро што Фестивалот низ годините знаеше тоа да го препознае, а тоа што не го препознаваше, го оставаше за некое друго време, го резервираше за да биде рехабилитирано. Така, овој Фестивал е „осуден“ да го одразува она што се случува во нашето творечко битие, во општеството. Затоа, мислам дека на најдобар начин Фестивалот е огледало. Понекогаш не сме задоволни од тоа што го гледаме во огледалото, но за тоа Фестивалот не е виновен. Фестивалот е одлична платформа за да се промовираат различните режисерски концепти. Тоа е одлично.

ПРОМОЦИИ . . .

„Режисерската поетика на Бранко Ставрев“ од Иван Ивановски

„Режисерската поетика на Бранко Ставрев“ од Иван Ивановски, доајенот на македонската театарска критичка мисла, ја промовираа сценографот и костимограф, Владимир Георгиевски и театарскиот критичар Тодор Кузманов.

Според Георгиевски, книгата на Ивановски е достојна за почит, која преку темелно истражување и анализирање ја следи творечката личност на Ставрев.

- Низ темелно истражување и анализирање Ивановски ја следи исклучителната творечка личност на Бранко Ставрев, од неговите почетоци, па сè до антологиските режисерски концепти. Така, оваа книга заслужува место во секоја лична библиотека, рече Георгиевски, потренцирајќи дека со Ставрев соработувал во низа претстави и таа соработка била најдрагоценото негово сценографско и костимографско искуство.

За Тодор Кузманов, Ивановски со книгата за Ставрев понудува резиме кое ги дефинира основните карактеристики на режисерската поетика.

- Ангажманот на Ставрев сугерира, пред сè, сериозен и високопрофесионален пристап, потоа корелацијата на поставуваните претстави со современиот миг и со амбиентот кој само што не ги опкружува творците, туку и влијае на самата продукција. Занимавањето со режија по исчитувањето на аналитичките студии на Ивановски за Бранко Ставрев, е, всушност, занимавање со самата есенција на човековата егзистенција и со нејзината смисла, вели Кузманов.

Инаку, на промоцијата зборуваа и авторот Иван Ивановски и режисерот Бранко Ставрев, кој е еден од најнаградуваните режисери на МТФ „Војдан Чернодрински“ и при тоа посочи дека претставите што ги режирал во прилепскиот театар му се едни од најдрагите.

50. МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ "ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

АТМОСФЕРА . . .

Статуетките на "Чернодрински"

ЌЕ ГЛЕДАМЕ . . .

Петок, 19 јуни

20:00 СВЕЧЕНО ЗАТВОРАЊЕ
Доделување на наградите

Миле ПОПОСКИ
СОЛУНСКИ ПАТРИИ
Режија: Коле АНГЕЛОВСКИ
НУ Драмски театар – Скопје
НУЦК "Марко Цепенков"
(придружна програма)

ОГЛЕДАЛО НА ФЕСТИВАЛОТ
50. МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ
"ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ" - ПРИЛЕП

Покровители:

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА НА РЕПУБЛИКА
 МАКЕДОНИЈА
 СОБРАНИЕ НА ОПШТИНА ПРИЛЕП

Жири комисија:

Тони Михајловски
 Ѓорѓи Јолевски
 Илбер Муртези

Собрание на МТФ:

Валмир Азири - Тетовски театар - Тетово
 Сенко Велинов - Македонски народен театар -
 Скопје

Роберт Вељановски - Драмски театар - Скопје
 Јордан Витанов - Театар Велес

Јелена Жугиќ - Театар "Комедија" - Скопје

Адем Карага - Албански театар - Скопје

Трајче Кацаров - Театар Штип

Атила Клииче - Турски театар - Скопје

Драган Маџиров - Театар Струмица

Роберт Павлески - Театар Куманово

Маја Стевановиќ - ФДУ - Скопје

Горан Стојановски - Театар Охрид

Тони Чатлески - Театар Прилеп

Секретар на МТФ:

Стојан Дамчески

Технички секретар:

Љупчо Тодоровски

Билтен на 50. МТФ

“ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ” - Прилеп

За издавачот: Петар Темелкоски

Уредници на Билтенот: Елизабета Митреска,

Каролина Мицевска, Светлана Ристеска,

Каролина Дурло и Љупчо Мургоски

Фотографии: Елизабета Митреска, Светлана

Ристеска и Каролина Мицевска, "Фан"

продукција.

Извршен одбор на МТФ:

Сенко Велинов - претседател

Јордан Витанов - член

Атила Клииче - член

Валентин Светозарев - член

Тони Чатлески - член

Уметнички директор:

Петар Темелковски

Македонски театарски фестивал

“ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ” - ПРИЛЕП

НУ Центар за култура “Марко Цепенков”

7500 Прилеп

тел.: 048/401-630 или 425-520

факс: 048/401-631

E-mail: mtf_vc@yahoo.com, info@mtf.com.mk

www.mtf.com.mk